

Wypas bydła mięsnego na zadrzewionych pastwiskach

www.eurafagroforestry.eu/afinet/

Z powodu niskiej opłacalności produkcji mleka oraz wysokiej pracochłonności wielu hodowców przestawia się na chów bydła mięsnego. Rolnicy ci są skłonni wykorzystywać ekstensywne pastwiska (częściowo zadrzewione), które do tej chwili nie przynosiły dochodu i nie były objęte zasadami zwykłej dobrej praktyk rolniczej w ramach płatności bezpośrednich.

Bydło mięsne nie wymaga drogich budynków inwentarskich oraz wysokich nakładów pracy. Ponadto, w klimacie umiarkowanym, bydło ras Highland czy Limousine może być z powodzeniem utrzymywane na pastwisku nawet w okresie zimy i nie ma to negatywnego wpływu na sukces wycieleń. Na pastwiskach powinny się jednak znajdować legowiska z suchą słomą a zwierzęta muszą mieć dostęp do czystej wody i paszy objętościowej. Występowanie drzew (naturalnych lub dosadzanych) chroni przed wiatrem i pomaga w utrzymaniu bilansu cieplnego. Główne zalety systemu: dywersyfikacja produkcji na gruntach z utrudnionym dostępem, przywrócenie nieużytkowanych gruntów do produkcji rolniczej, niskie nakłady pracy w porównaniu z produkcją mleczarską, wysoka jakość wołowiny sprzedawanej jako produkt ekologiczny/lokalny zaufanym konsumentom, niższe koszty ogrzewania budynków własnym drewnem, zysk ze sprzedaży drewna, ochrona gleb i wód, poprawa bioróżnorodności łąki i zdrowotności zwierząt, wzrost wartości dodanej regionu. Główne wady: brak wsparcia do produkcji drewna w zadrzewieniach, wysokie koszty początkowe długoterminowej inwestycji, wolny obrót kapitału; zróżnicowanie stawek cen drewna oraz popytu w zależności od regionu, różna produktywność drzew oraz skład gatunkowy zadrzewień.

Wypas bydła rasy Highland w lesie (RZD IUNG Kępa)

Wypas bydła rasy Limousine na zadrzewionym pastwisku (A. Sowul)

Dr Robert Borek

*Institut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa –
Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
(IUNG-PIB)*